

Orgaan van de „Vereniging Vrienden van de Zaanse Schans”

Verschijnt 4 x per jaar

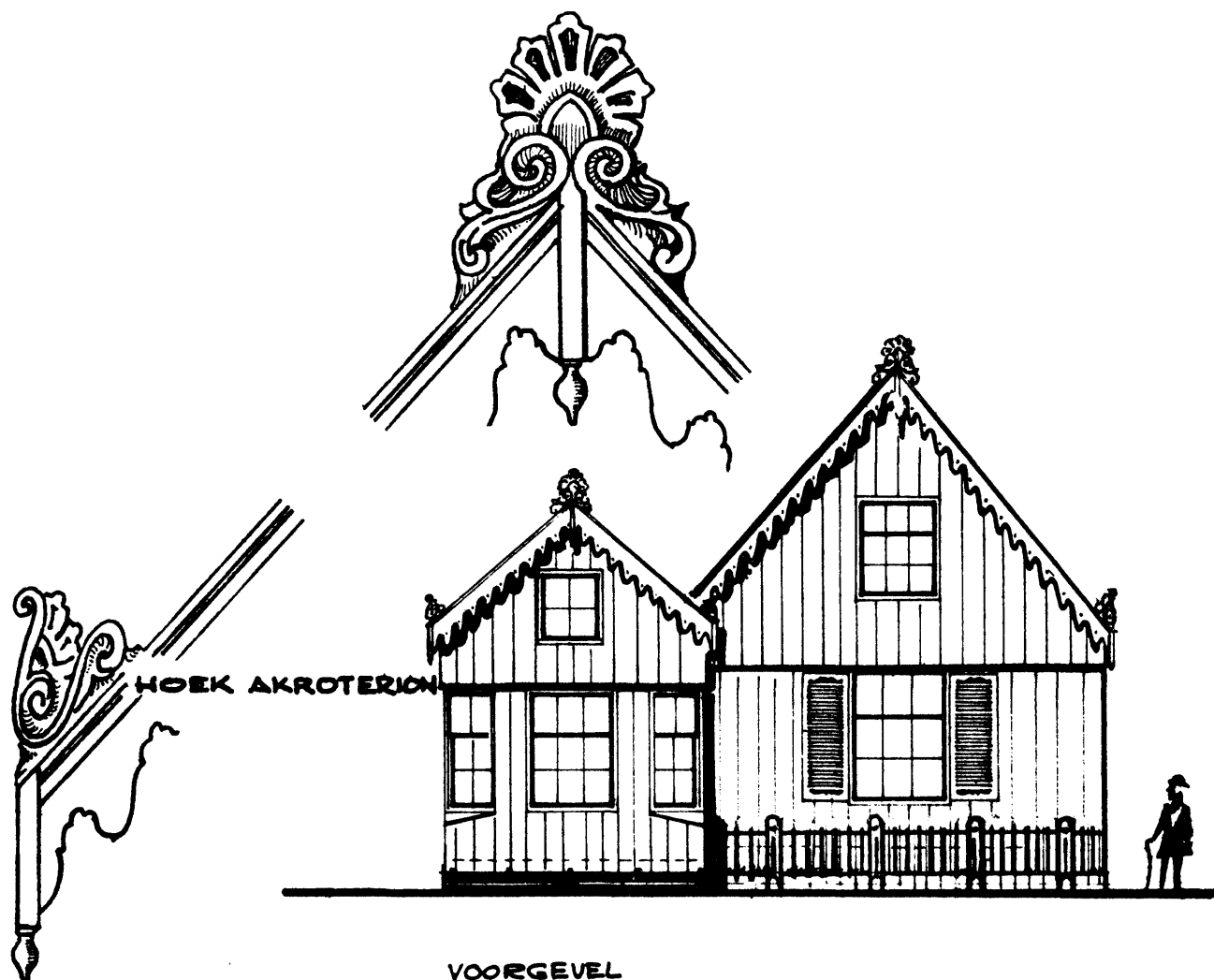
Redactie: Parkstraat 44, Zaandam

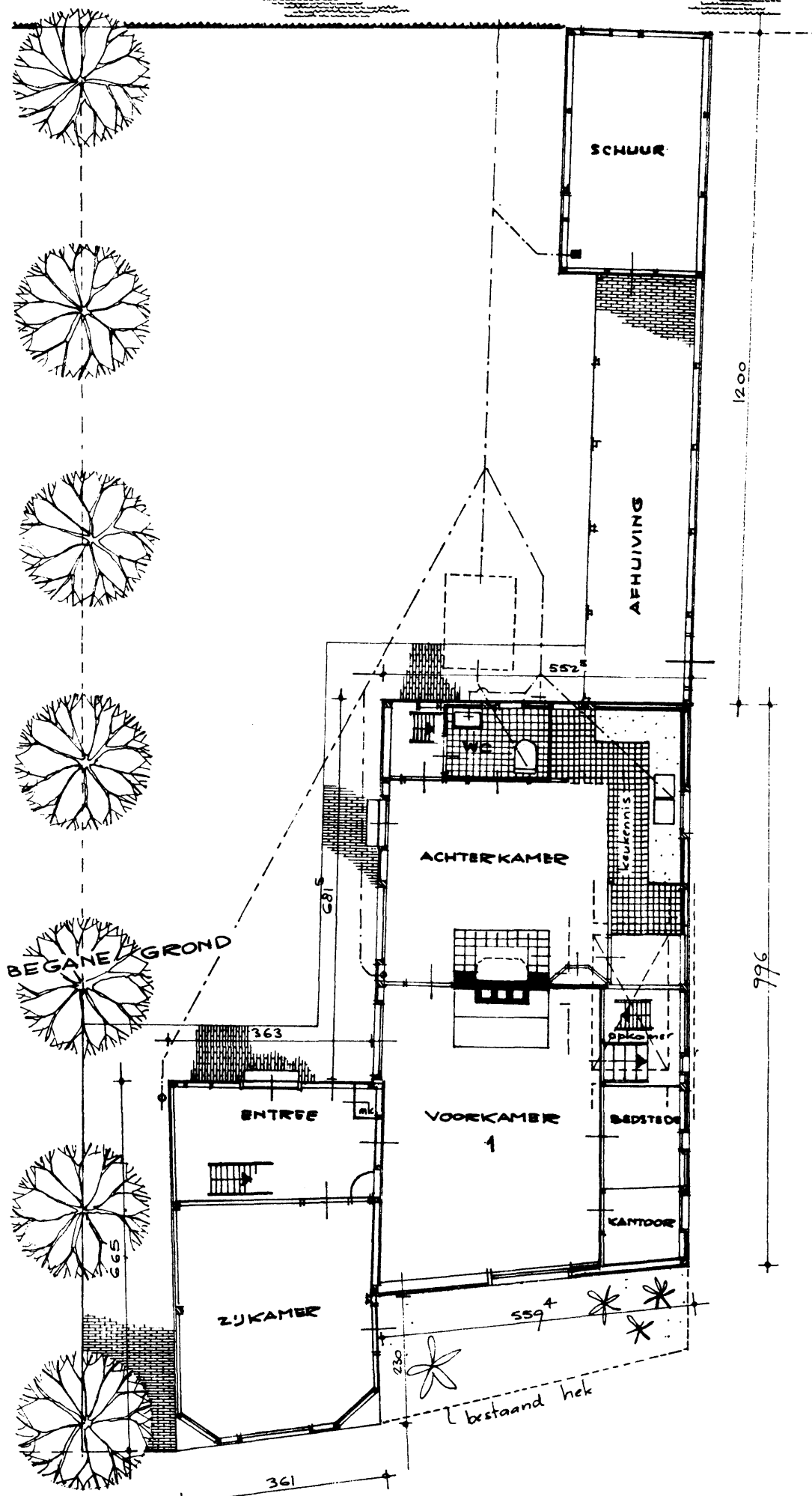
maart 1968 No. 26

HET HUIS WEESHUISPAD

„Niet in een der grootste huizen van Zaandijk werd ik geboren maar, toen in mijn oog, het aangenaamste. Nu wordt het bewoond door den Heer Cornelis Honig op het Weeshuispad.

In het Zuidkamertje, groen met goud geschilderd, zoals toen de mode was, kon men de bocht van de weg langs zien tot het huis van Notaris Donker. ”In 1912 schreef Neeltje Mulder dit in haar boekje „Uit den goeden ouden tijd”.

Een nieuwlichter op de Zaanse Schans

Het huis zal toen zeker in Koog a/d Zaan een opvallende plaats hebben ingenomen met deftige hoek- en midden acroteriën op de waterborden.

Het was totaal afwijkend van datgene wat voordien de huizen sierde, misschien wel wezensvreemd, maar het vond navolging en werd zelfs kenmerkend voor het dorpsbeeld in de late negentiende eeuw.

Omdat het hier een architectuur-uiting betreft, ontstaan tijdens de overgang van classicisme naar romantiek, is het wat onevenwichtig; daarom valt het ons misschien moeilijk er waardering voor op te brengen.

Bij het restaureren was het verleidelijk om de windveren eleganter te maken, met opengezaagde ranken zoals in de Beemster veel voorkomt, maar deze zonde is niet gepleegd, zodat een getrouwe kopie ontstaan is van de jongste fase van de Zaanse houtbouw, die nu, tussen de oudere panden op de Schans net zo opvalt als in de romantische dagen van Neeltje Mulder te Zandijk.

De latere bewoner Cornelis Honig heeft er ook zijn sporen nagelaten: een prachtig, door hemzelf gesmeed hek siert de voorgevel, en de goudvergulde bijenkorfjes uit het familie-wapen zullen het gerestaureerde hek ook weer bekronen.

Mevrouw E. Aten-Honig, dochter van Cornelis, maakte een

gedetailleerd verslag van haar ouderlijk huis, waarvan wij dankbaar gebruik hebben gemaakt, want veel van dit pand moest worden gereconstrueerd en vervangen.

Indeling:

Beneden de voorkamer met roodmarmeren schoorsteen, rechts hiervan een opkamtje met trapje naar de zolder, een diepe bedstede en een klein kantoortje.

Links het „zuidkamtje” met ramen in de hoeken.

Achter de voorkamer: een keuken met smuiger, blauw betegeld.

Een kast, toegang gevend tot de kelder en achter een gedeeltelijk opengewerkt kamerschot met moderne keuken. Onder de trap naar de slaapzolder de w.c.

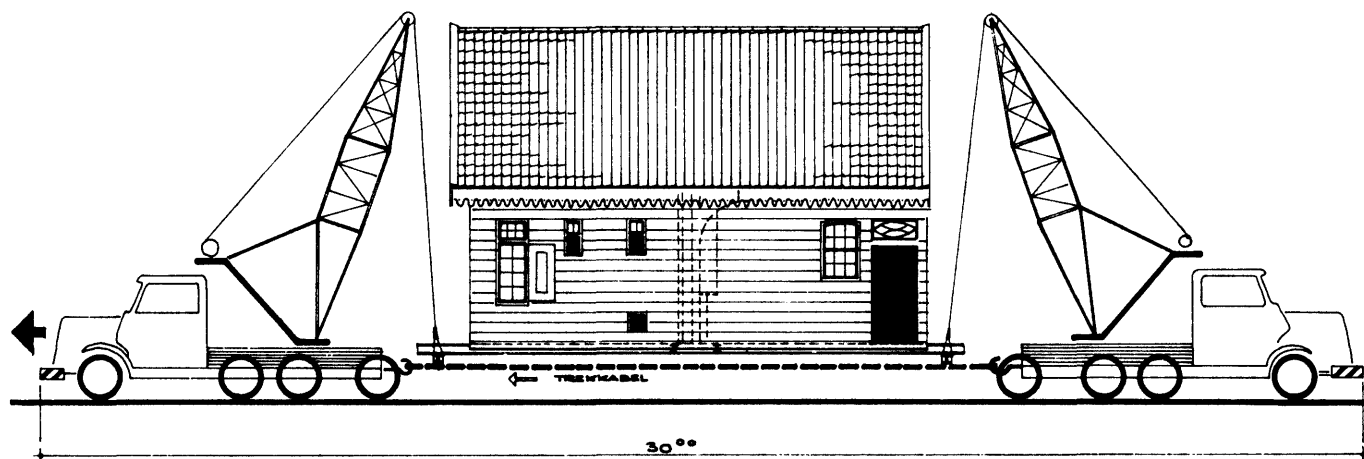
Boven: twee slaapkamers en een badcel. Boven het zuidkamtje werd vroeger ook geslapen en dat is ook nu nog wel mogelijk alleen bij het opstaan zal het vertrekje met gebogen hoofd verlaten moeten worden!

Achter het huis een open afhuiving, eindigend in de schuur. De restauratie door aannemersbedrijf Jb Pretz, is geheel gereed gekomen en 15 december hebben de nieuwe bewoners het huis betrokken.

Zo is een eind gekomen aan de restauratie die in 1965 aanving met het spectaculair transport over de weg, van het gehele huis, wiegend tussen twee kraanwagens.

de Rijp

C. de Jong

EEN THEEKOEPSEL VOOR DE ZAAANSE SCHANS

Op woensdag 13 december 1967 is de theekoepel, van Westzijde 114, Zaandam, hangende in de takels, met een kraan van het scheepvaartbedrijf Seymonsbergen uit Amsterdam naar de Schans overgebracht.

In de tuin van de Algemene Bank Nederland waren tevoren van enige zware iepen enkele massale armen afgezaagd. Onder de eigenlijke koepel en boven de steenfundering waren kruislings twee zware stalen balken aangebracht, aan de einden waarvan de takels werden bevestigd.

Toen eenmaal alle voorbereidingen getroffen waren kwam het bouwsel al heel gauw vrij te hangen. Daarna duurde het maar weinige minuten of de kraan dreef met zijn bijzondere vracht, midden in de Zaan.

Verscheidene stuurliu van passerende aken en motorboten waren kennelijk verbaasd over dit ongewone schouwspel. Op de Bernard-brug was dit ook het geval met de vele voor-

bijgangers. De hindernis van deze brug zomede die van de spoorbrug Hoornse lijn, werd vlot genomen.

Het was bij twaalfen toen het „gevaarte” van ± 13 ton, de Julianabrug naderde. Na deze brug moest meteen een forse draai genomen worden, want het theehuis was bestemd om bij de ingang van de Schans geplaatst te worden.

Langzaam ging het, recht op de oever aan. Na enige korte uitroepen van het bedienende personeel en enig beweeg met de vlakke hand, hing de koepel al gauw boven de nieuwe fundering. Langzaam zakken! Veel fotografen in actie! Nog weer even omhoog; weer zakken: op een centimeter nauwkeurig staat de ongeveer 200 jaar oude koepel daar, alsof hij er altijd was.

Hij past wat de architectuur betreft uitstekend in zijn nieuwe omgeving. Hij is geheel van hout, al zou men dat door de grijze tint oppervlakkig gezien niet zeggen. Het is dus houtbouw en als er straks nog een huis staat, tussen ons theehuis en het winkeltje is hij niet meer weg te denken.

BERICHTEN

Een „ingrijpend” besluit

Het bestuur besloot, om veel verwarring te voorkomen, dat wij niet meer spreken van bv. contributie 67/68, maar van contributie 1968, 1969 enz.

Hoewel dus het verenigingsjaar begint op 1 oktober zal het contributiejaar per 1 januari aanvangen. Het bestuur heeft dan de verwachting dat men vóór 31 januari van ieder jaar gireert.

Als u dus 1968 nog niet overmaakte . . .

Wij verhoogden de contributie tot f 7.50 per jaar. Velen verhoogden reeds tot f 10.—.

Nieuwe oplaag Legpuzzel

De nieuwe oplaag van 5000 stuks kwam gereed. De prijs is f 4.20 per stuk. Een leuk verjaardagsgeschenk.

Ook te bestellen bij de secretaris.

Als u de Schans wilt bezoeken

Per *trein*: uitstappen station Koog-Zaandijk, de Provincialeweg oversteken, linksaf gaan. Na 50 meter aan uw rechterhand de Guisweg inslaan; deze geheel uitlopen en dan de Julianabrug over. De Schans ziet u dan aan uw linkerhand.

Per *auto*: uit Zuidelijke richting komend tot het stoplicht even voorbij station Koog-Zaandijk, dan meteen rechtsaf: de Guisweg. Verder: zie boven.

Bewaarmap

Voor onze nieuwe leden. Voor ons orgaan Anno 1961, lieten wij een solide bewaarmap maken. Hij is gemaakt van stevig carton uit de papiermolen „De Schoolmeester” Hij is heel mooi bedrukt met het vergrote midden-embleem van Anno 1961.

De prijs is f 2.50 + porto.

Te bestellen bij de secretaris.

NIEUWE LEDEN

Mejuffrouw C. Bunders, Rusthuis „Scaga” Schagen.

De heer C. Schouten, W. Kruijshaarstraat 19, Zaandam

Mej. A. J. G. Moliijn, Witte Singel 66, Leiden.

De heer J. Verhoeven, Alb. Hahnplantsoen 5, Zaandam.

De heer J. G. de Best, Ceramstraat 15, Wormerveer.

Mej. J. H. Leemans, Laan van Oostergeest 1, Warmond.

Vereniging „Vrienden van de Zaanse Schans”

Goedgekeurd bij K.B. van 16 augustus 1967

Secretariaat: A. Voorbergen, van Ostadestraat 7, Zaandam

Penningmeester: D. de Boer Ezn.,

Evertsenstraat 1, Wormerveer

Postgiro 742899 ten name van:

Penningmeester Ver. Vrienden van de Zaanse Schans, Wormerveer

GOED JAARS ENDJES

Voorheen bouwde men als men een goed jaar in zaken had, weer een eind aan zijn (houten) woning. Zulk een verlengstuk noemde men een „Goed jaars end”.

* De Boomgaard

Op de laatstgehouden jaarvergadering is de wens geuit dat het bestuur van de Stichting met het geld door de Vereniging jaarlijks geschonken een bepaald object zou financieren. In overeenstemming met die wens werd de bijdrage 1967 ad f 12.500.— bestemd voor de Boomgaard aan het Zonnewijzerspad.

* Ezelspad 13 (van Zaandijk)

Is geheel gereedgekomen en inmiddels bewoond en als straks het huis Lagedijk 36 gereed komt, zal het met het pand Weeshuispad – hetwelk 15 december 1967 werd betrokken – plus het hek van de boomgaard, ons Zonnewijzerspad tot een volmaakt „pad” maken.

* Skeve Skans (Oostzijde Zaandam)

Met dit huis, waarover wij reeds in het nummer van augustus 1965 schreven, zal binnenkort wel iets gebeuren. In januari heeft het Stichtingsbestuur met andere panden speciaal hier gekeken. Waarschijnlijk zal op korte termijn een beslissing tot overplaatsing worden genomen.

* Parkeerpachter

Sinds enige tijd is op het parkeerterrein een wachter, de heer Hollenberg, aanwezig. Omdat hiernaar van verschillende zijden gevraagd is, delen wij hierbij mede, dat een groot deel van de parkeergelden ten goede komt aan de Stichting.

Bij de heer Hollenberg zijn ook de puzzels Zaanse Schans verkrijgbaar.

* Een gift van f 5000.—

Ter gelegenheid van het 250-jarig bestaan, verblijdde N.V. Houthandel Simonsz onze vereniging met een gift van f 5000.—.

Een prachtig bedrag, maar ook een prachtig bewijs van belangstelling in en medeleven met ons mooie doel.

* Een afscheid zonder bloemen

Maar niet droevig. Niet voor de initiatiefnemer en zeker niet voor ons.

De heer J. Vis J.Czn. nam bij zijn afscheid als directeur van de N.V. Zaanl. Scheepsbouw Mij het initiatief om zakenrelaties te verzoeken „het” niet met bloemen te zeggen maar met giften voor de Vereniging Vrienden van de Zaanse Schans. Er waren giften bij van f 250.—.

Het totaal: f 2.865.—!

Dit zal de heer Vis, die inmiddels bestuurder geworden is van de *Stichting*, veel voldoening geschonken hebben.

